

[Jefsen Christensen.]

færdige Grænser, blev det gjort fra hele det danske Folks Side i 1920. Naar det ærede Medlem taler om, at her var ingen besejrede og ingen, der havde sejret, her var Danmark fuldkommen udenfor, og at Præsident Wilson havde proklameret, at der i Afgørelsen af Grænsespørgsmaal efter Fredsslutningen ingen besejrede og ingen sejrende maatte foretrækkes, ja, saa kan jeg ganske bestemt hævde, at der ikke fra det danske Folks Side blev lyttet til Røster om Grænseafgørelse af historisk Karakter, i Henhold til hvilke vor Ret gik langt længere mod Syd. Der blev fra det danske Folks og det danske Flertals Side i Sønderjylland netop renonceret paa den historiske Ret, idet vi forsøgte paa at faa skabt en Grænse, der knivskarpt var retfærdig i Forhold til Selvbestemmelsesretten.

Der er derfor Grund for os til at sige til det tyske Mindretal, at det, vi har at tale om, er danske Statsborgeres almene Rettigheder inden for den danske Stats Grænser og almene Mindretalsrettigheder, og det tror jeg alle ansvarlige til enhver Tid vil være rede til at tale med det tyske Mindretals Repræsentanter om. Men saa maa vi ogsaa paa dette Omraade være fri for Taagetale. Lad os faa frem i ganske konkret Form: Hvad er det, man ønsker paa Skolens Omraade? Endnu har vi aldrig fra den Side set bestemte konkrete Forslag, der bygger op i Paragraffer, hvad det er, man ønsker. Ja, et af Ønskerne gaar jo ud paa særlige Skolekommissioner i de tysksprogede Skoler. Vi har imidlertid her i Landet ikke alene Valgret til Skolekommissioner for dem, der har Børn gaaende i Folkeskolerne, men ogsaa for samtlige Skatteydere, under Hensyntagen til, at Spørgsmaalet om den offentlige Folkeskole er dels et indre Skolespørgsmaal, som alene vedrører Børnene, dels et økonomisk Problem for Kommunerne. Jeg tror, der vil være mange inden for det tyske Mindretal dernede, som ikke ønsker at blive berøvet denne Valgret.

Der kommer saa et Problem om den faktiske Udformning af de Krav, der bliver stillet. Den Vej, vi fra dansk Side er gaaet, er denne, at Skoledirektionerne, Undervisningsministeriet og alle ansvarlige Faktorer uden videre anerkender Indstillingerne fra det tyske eller det danske Mindretal eller Flertal inden for Skolekommissionerne, i hvert Tilfælde i Tønder Amt, hvor de vedrører hver sin Skoleafdeling. Det er en stor Misforstaaelse at tro, at dette, at vi har fælles Skolekom-

missioner for et Skoledistrikt, hvor der baade findes en dansk- og en tysksproget Skole, til enhver Tid betyder, at Flertallet har Magt over de tyske Mindretal i Skolekommissionerne. I Tønder Amt er det saaledes, at i 19 offentlige Skoledistrikter er der tysk Flertal i 13 af Skolekommissionerne. Det danske Mindretal kunde lige saa godt føle sig brøsthuden over denne Ordning, og et Forsøg paa at finde en praktisk Udformning, der giver den størst mulige Frihed baade for Flertal og for Mindretal, vil næppe nogen modsætte sig, hvis en saadan kan findes.

Hr. Pastor Schmidt tilføjede Kravet om en Skolekonsulent for 14,2 pCt. af Børnene i de sønderjyske Landsdele, selvfølgelig under dansk Statskontrol. Jeg er ikke klogere, end at Rektor Koopmann i Tinglev agerer Skolekonsulent for alle de private tyske Skoler dernede. Det, der her kan være Tale om, er noget rent lønningmæssigt for en enkelt Person, der kan være impulsgivende inden for det tyske Mindretals offentlige Skoler, eller noget i den Retning. Men det er rent praktiske indre Anliggender, som der kan forhandles om mellem danske Statsborgere og den danske Regering og Rigsdag. Inden for denne Ramme vil Pastor Schmidt til enhver Tid have Adgang til at fremføre sine Ønsker. Danske Rigsdagsmænd og den til enhver Tid siddende Regering vil saa selvfølgelig altid efterprøve det rimelige og rigtige i de Krav, der stilles.

Jeg skal ikke sige mere om det, der er ført frem af Pastor Schmidt i Gaar; jeg har hans Tale in extenso her og kunde godt forfalde til, hvis Tiden var til det, at gaa ind paa alle Enkelthederne. Men det, der for mig har været Hovedopgaven ved denne Lejlighed, er at opløse Taagebanerne omkring Spørgsmaalet: Hvordan har en bloc Afstemningen virket i Forhold til det Afstemningsresultat, der vilde være fremkommet, hvis vi havde haft Kommuneafstemning og draget Grænsen omkring hver enkelt Kommune med tysk Flertal? Dette vilde i alt Fald have været praktisk uigen-nemførligt.

De to eneste Kommuner, der findes i Sønderjylland med tysk Flertal, er Højer Flække, der har et tysk Flertal paa — siger og skriver — i alt 77 Stemmer, og Udbjerg Sogn, der har et Flertal af tyske Stemmer paa — siger og skriver — i alt 36 Stemmer. Det vil sige, at der, hvis Flertallets Afstemning skal være normgivende for Retfærdighed i dette Spørgsmaal, synes at være et ved Stemmeafgiv-